

VLAAMSE OVERHEIDSSTEUN VOOR INDUSTRIEEL ONDERZOEK

V. Demets,
Stafmedewerkster GOM-West-Vlaanderen

Met ingang van 1 november 1991 geldt een nieuwe regeling inzake de financiële steun aan onderzoeksprojecten die worden ingediend door bedrijven.

In deze nieuwe reglementering wordt een onderscheid gemaakt tussen pré-kompetitief en kompetitief onderzoek. De beslissing over de financiële steun aan onderzoeksprojecten is toevertrouwd aan het IWT, het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie, opgericht op 23 januari 1991.

Onderscheid in onderzoeks- en financieringsvorm

De financiële steun voor onderzoek is verschillend naargelang het om pré-kompetitief of kompetitief onderzoek gaat.

Onder *pré-kompetitief* onderzoek verstaat men basisonderzoek dat niet is gericht op de onmiddellijke commercialisering van onderzoeksresultaten, met andere woorden onderzoek dat nog ver van de markt staat (bijvoorbeeld diepgaand onderzoek op industriële processen teneinde op lange termijn te komen tot verbetering of optimalisatie van die processen).

Omdat dergelijk onderzoek zware kosten met zich meebrengt zonder vooruitzicht op onmiddellijk rendement, wordt de steun hier toegekend onder de vorm van *niet-terugbetaalbare subsidies*.

Het *kompetitief* onderzoek dat wél marktgericht is, houdt het onderzoek in naar of de ontwikkeling van prototypes, nieuwe producten of productieprocedures, met inbegrip van proef- en demonstratieprojecten. Voor dit soort onderzoek bestaat de steun uit *terugvorderbare renteloze voorschotten*.

In principe moeten deze voorschotten volledig worden terugbetaald. Leveren de onderzoeksinspanningen evenwel

geen commercieel resultaat op, dan moet slechts een gedeelte van de voorschotten worden terugbetaald. In dit laatste geval dient het bedrijf, en dus niet het IWT, te bewijzen dat de onderzoeksresultaten niet voor rendabele commercialisering vatbaar zijn.

Aanvragen voor financiële steun kunnen alleen door bedrijven bij het IWT worden ingediend. Dit neemt echter niet weg dat de bedrijven, voor de uitvoering van het onderzoeksproject een overeenkomst kunnen aangaan met onderzoeksinstellingen.

Definiëring van onderzoekskosten

De bepaling van de onderzoekssteun gebeurt op basis van de 'brutokosten' van een project. De kosten die als brutokosten kunnen worden aanvaard, worden hierna gepreciseerd.

Personeelskosten. Hierin zijn begrepen de loonkosten van de rechtstreeks bij het project betrokken personeelsleden, in verhouding tot de tijd die zij aan het project spenderen. Ook de wedde van het bedrijfshoofd kan onder bepaalde voorwaarden in aanmerking worden genomen. Wel kunnen de aanvaarde reële kosten in principe niet hoger zijn dan de gemiddelde barema's die door het IWT worden gehanteerd.

Bedrijven die financiële steun voor hun onderzoeksprojecten willen verkrijgen, moeten op de hoogte zijn van de nieuwe reglementering die sedert 1 november 1991 van kracht is.

Werkingskosten. Deze kosten betreffen de directe uitgaven voor verbruiksgoederen, reis- en verblijfkosten, prestaties van derden, computerkosten, belastingen en douanerechten en overige kosten, voor zover zij geheel of gedeeltelijk noodzakelijk zijn voor de uitvoe-

ring van het onderzoeksproject.

Uitrustingskosten. Hier gaat het om uitgaven voor duurzaam materieel dat wordt aangekocht of gefabriceerd voor het onderzoek. De in aanmerking komende kosten zijn evenredig met het gebruik ervan ten behoeve van het project en met de duur van het onderzoekscontract, gerekend vanaf de levering van het materieel in verhouding tot de verwachte levensduur van dit materieel.

Vaste kosten. Deze kosten hebben betrekking op posten zoals administratie, afschrijving van gebouwen en algemene uitrusting, onderhoud, telefoon, verwarming, verlichting, enz. Het is toegestaan om deze vaste kosten forfaitair te berekenen met een maximum van 10% van de andere kosten.

Wanneer een bedrijf een overeenkomst heeft met een onderzoeksinstelling voor de uitvoering van haar onderzoeksproject, dan worden de kosten hiervan ook in aanmerking genomen onder bepaalde voorwaarden.

In principe mag een onderzoeksproject niet langer dan drie jaar duren en komen dus ook alleen de kosten gedurende die periode voor steun in aanmerking. De kosten die werden gemaakt in een periode van 75 werkdagen voorafgaand aan de datum waarop het aanvraagdossier door het IWT als volledig

en ontvankelijk is verklaard (zie verder onder 'aanvraagprocedure'), worden eveneens aanvaard. Kosten voor vroegere activiteiten worden verworpen.

Om budgettaire redenen kan het IWT een maximale brutokost per project vastleggen.

Steunpercentage bij subsidie

De toe te kennen subsidie voor industrieel basisonderzoek bedraagt 40 of 50% van de aanvaarde brutokosten van het onderzoeksproject. Een bijkomende steun van 10% (dus tot maximaal 60%) kan worden toegekend in de volgende gevallen:

Het onderzoeksproject wordt ingediend door een KMO. Een KMO is hier een onderneming die minder dan 200 voltijdse personen tewerkstelde en een omzet kleiner dan 15 miljoen Ecu realiseerde tijdens het kalenderjaar dat aan de steunaanvraag voorafgaat. Bovendien moet deze KMO voor minstens 70% worden gecontroleerd door één of meerdere natuurlijke personen en/of ondernemingen die eveneens aan de vermelde criteria van tewerkstelling en omzet voldoen.

Het onderzoeksproject is van bijzonder Europees belang, omdat het uitdrukkelijk is gekoppeld aan een lopend project of programma van de EG of omdat het door de Europese Commissie wordt beschouwd als een project van gemeenschappelijk Europees belang.

De brutokosten van het onderzoeksproject vertegenwoordigen meer dan de helft van de bedrijfsuitgaven voor industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek tijdens het betrokken kalenderjaar.

De steun bij subsidie wordt uitsluitend bepaald in functie van de aanvaarde kosten van het project. Wat de renteloze voorschotten betreft, wordt bij de steunbepaling echter ook rekening gehouden met het 'subsidie-ekwivalent'. Het systeem van renteloze voorschotten wordt hierna verder toegelicht.

Berekeningswijze bij renteloze voorschotten

Het toegestane bedrag aan renteloze voorschotten bedraagt *steeds 50% van de aanvaarde brutokosten* van het onderzoeksproject. Daarnaast wordt ook een percentage aan *'bruto subsidie-ekwivalent'* (BSE) bepaald.

Dit BSE kan worden omschreven als het *verschil tussen de geaktualiseerde som van alle verkregen voorschotten en de geaktualiseerde som van alle terugbetalingen*¹. Het BSE is met andere woorden het nettovoordeel dat een bedrijf overhoudt aan de steunverlening.

Dit nettovoordeel wordt evenwel beperkt. Het BSE van de renteloze voorschotten mag immers niet meer dan 15

of 25% bedragen van de aanvaarde brutokosten van het onderzoeksproject in geval het project lukt (dit wil zeggen dat het tot commercialisering leidt) en niet meer dan 40% in geval het project mislukt. Deze percentages kunnen met 10% worden verhoogd (dus tot maximaal 35%, respectievelijk 50%) in dezelfde gevallen als supra aangegeven bij de subsidieregeling.

Naargelang het toegestane percentage BSE zal het bedrag aan terugbetalingen van de voorschotten verschillend zijn, de definitie van BSE indachtig, en gezien het bedrag van de renteloze voorschotten van in het begin vast bepaald is (namelijk 50% van de kosten).

De terugbetaling van de renteloze voorschotten moet gebeuren in ten hoogste vijf jaarlijkse schijven. De terugbetaling van de eerste schijf dient te gebeuren een jaar na de beëindiging van het onderzoeksproject.

Een bedrijf dat steun aanvraagt kan kiezen voor ofwel een terugbetaling in vijf gelijke schijven ofwel een terugbetaling in vijf klimschijven, dit wil zeggen dat de volgende terugbetalingsschijf telkens hoger is dan de voorgaande. Dit systeem van klimschijven kan voor het bedrijf interessant zijn. De terugbetalingslast volgt dan immers meer het gradueel verloop van de commercialisering van de onderzoeksresultaten. Anderzijds dient het bedrijf er rekening mee te houden dat uitstel van betaling uiteindelijk resulteert (via de aktualisatieberekening) in een hoger bedrag aan totale terugbetaling dan bij het systeem van vaste terugbetalingsschijven, vermits het BSE maximaal beperkt is en het voorschotbedrag vast bepaald is.

Bovendien houdt het systeem van klimschijven voor de overheid een groter risico in inzake terugbetaling. Daarom past zij voor dit terugbetalingssysteem een hogere aktualisatievoet toe, namelijk de rentevoet op kaskredieten, terwijl voor de terugbetaling in vaste schijven wordt gerekend met de rentevoet op investeringskredieten van meer dan tien jaar.

Aanvraagprocedure en behandelingstermijnen

Het bedrijf dat steun wil genieten maakt een aanvraagdossier op, volgens de handleiding die door het IWT wordt verstrekt, en dient het dossier in bij het IWT. Binnen de 14 werkdagen na ontvangst van het dossier meldt het IWT aan de aanvrager dat het dossier ontvan-

kelijk is of, als de verstrekte gegevens niet volledig zijn, dat er bepaalde bijkomende informatie moet worden gegeven.

Belangrijk is wel dat de behandelingstermijn voor het project pas ingaat op de datum van schriftelijke melding door het IWT dat het dossier 'volledig' is en dus ontvankelijk wordt verklaard.

Vanaf de ontvankelijkheidsverklaring tot aan de definitieve beslissing beschikt het IWT over maximaal 75 werkdagen om het aanvraagdossier te behandelen (deze termijn kan eventueel worden verlengd met 30 werkdagen, maar dan moet het IWT deze verlenging verantwoordwoorden voor de aanvrager).

Het onderzoeksproject wordt niet alleen door de diensten van het IWT geëvalueerd maar ook door een groep van experts. Om de confidentialiteit van de projectgegevens te waarborgen, wordt het aanvraagdossier 'anoniem' voorgelegd aan dit college van deskundigen (de aanvrager moet dan ook zijn projectdossier zo opmaken dat het gemakkelijk anoniem kan worden voorgelegd).

De Raad van Bestuur van het IWT beslist over het dossier op basis van een aantal evaluatiecriteria die zij hanteert en op basis van de evaluatie door de diensten van het IWT zelf en het advies van het expertenkollege. De Raad van Bestuur bepaalt de omvang en de aard van de steunverlening alsook de voorwaarden en modaliteiten ervan.

Binnen de vijf werkdagen na de genomen beslissing wordt een afschrift van de gemotiveerde beslissing gestuurd naar de aanvrager. Vervolgens wordt een kontrakt afgesloten tussen het bedrijf en het IWT.

Verhaalrecht voor de aanvrager

Indien de beslissing van de Raad van Bestuur van het IWT negatief is, dan heeft de aanvrager het recht om herziening van de beslissing te vragen. Dit dient te gebeuren binnen de 30 werkdagen na ontvangst van de beslissing, in een aangetekend schrijven gericht tot de voorzitter van de Raad van Bestuur.

In dit verzoekschrift dient de aanvrager te argumenteren waarom volgens hem het project of bepaalde dossierreglementen verkeerdelijk werden geapprecieerd door het IWT. Als de beslissing van het IWT steunt op een negatief advies van het expertenkollege, dan kan de aanvrager de samenstelling van een nieuw kollege vragen (een afschrift

van het advies of verslag van het expertenkollege wordt aan de aanvrager overgemaakt).

Het IWT beslist binnen de 30 werkdagen na ontvangst van het verzoekschrift tot herziening, en binnen de 60 werkdagen indien wordt beslist tot de samenstelling van een nieuw kollege.

Een definitieve beslissing over het dossier gebeurt binnen de 45 werkdagen na de beslissing tot herziening. Indien de herziening wordt verworpen, dan wordt dit gemotiveerd voor de aanvrager.

Kumul met andere overheidssteun

Alleen de onderzoeksprojecten die niet onder een of andere vorm reeds worden betaald door het Vlaams Gewest, komen voor de onderzoekssteun in aanmerking.

Indien een projekt evenwel financieel wordt gesteund door een publiekrechtelijk persoon die niet onder het Vlaams

Gewest ressorteert, dan kan een tegemoetkoming worden toegekend. Bij de berekening van de maximale onderzoekssteun zal men echter wel rekening houden met de reeds verkregen financiële steun.

Voorlopige richtlijnen

Bepaalde supra aangehaalde richtlijnen bij de toekenning van onderzoekssteun hebben een voorlopig karakter. Het IWT zal na verloop van tijd deze richtlijnen evalueren op basis van de reeds opgedane ervaring met ingediende aanvraagdossiers en zal ze eventueel wijzigen in functie van de opstelling van definitieve richtlijnen.

Begeleiding door de GOM

De GOM-West-Vlaanderen is nauw betrokken bij de werking van het IWT. Meer bepaald situeert de samenwerking zich op het vlak van technologische

dienstverlening naar KMO's toe.

De bedrijven die een aanvraag voor onderzoekssteun wensen in te dienen kunnen dan ook steeds een beroep doen op de diensten van de GOM voor nadere informatie omtrent de steunmogelijkheden en voor advies en begeleiding bij het indienen van het aanvraagdossier.

¹ Voor het aktualiseren van de bedragen maakt men gebruik van de NMKN-rentevoet op investeringskredieten van meer dan 10 jaar of van de NMKN-intrest op kas-kredieten.

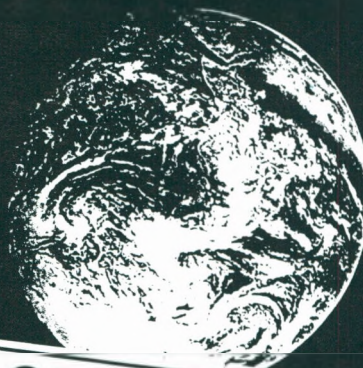
ZEEBRUGGE: THE PLACE TO BE FOR BUSINESS

Investeer nu in de toekomst. De Transportzone Zeebrugge biedt ruimte (gronden) en burelen voor alle Haven- en Transportgebonden bedrijven.

Voor inlichtingen en begeleiding bel nu NV TRANSPORTZONE op het nummer 050/54.76.47 (internationaal /3250.547.647)

TRANSPORTZONE ZEEBRUGGE NV

**AN OFFICE WITH A
WORLDWIDE VIEW!**

bisart 050/33.78.16